

GVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

3193 P.S.E.
Data 13.12.2005

Biroul permanent al Senatului
Bp. 365 120/12.2005

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art.111 alin.(1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă privind sprijinirea de către stat a producției de băuturi alcoolice distilate din fructe*, inițiată de un grup de 6 senatori aparținând Grupului Parlamentar al PRM (Bp. 365/2005).

I. Principalele reglementări

Această inițiativă legislativă parlamentară reglementează *acordarea unor facilități pentru producerea de băuturi alcoolice distilate din fructe în gospodăria proprie*, de către producători individuali sau grupuri de producători denumiți fermieri.

Printre *măsurile de sprijinire* propuse se numără:

- *facilitarea accesului producătorilor la programul SAPARD;*
- *acordarea de consultanță gratuită* fermierilor în vederea întocmirii de proiecte eligibile pentru a accesa fondurile SAPARD;

- *instituirea* prin intermediul Băncii Naționale a României a *unui sistem de credite interne preferențiale* pentru fermieri;
- *organizarea de cursuri gratuite* pentru fermieri referitoare la standardele UE în domeniul lor de activitate;
- *sprijinirea*, prin intermediul ambasadelor, consulatelor și ministerelor, *desfacerii producției* în alte state.

II. Observații și propuneri

1. Termenul de "*băuturi alcoolice distilate din fructe*" ar trebui reanalizat, deoarece în legislația de specialitate, respectiv în *Normele privind definirea, descrierea și prezentarea băuturilor spirtoase*, aprobate prin *Ordinul comun al ministrului agriculturii, alimentației și pădurilor, al ministrului sănătății și al președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor nr. 268/441/117/2003*, produsele respective sunt reglementate drept "*băuturi spirtoase*".

2. Considerăm că definiția dată băuturilor alcoolice la **art. 1** este imprecisă, incorectă și incompletă din următoarele motive:

Potrivit art. 32 din *Legea pomiculturii nr. 348/2003*, distilatele sunt, pe lângă țuică și palincă, și **rachiuri**. Distilatele se pot încadra în categoria băuturilor alcoolice din fructe, de calitate superioară, cu indicația geografică de unde provin. În funcție de zona în care s-au produs fructele, de soi, de tehnologia aplicată, de durata de învechire și concentrația alcoolică, produsul "*țuică*" va purta diverse denumiri prin care se vor diferenția calitățile de țuică, respectiv *pălincă, horincă* sau *turț*.

Conform *Normelor privind definirea, descrierea și prezentarea băuturilor spirtoase*, **vinarsul** este o băutură spirtoasă distilată din vin, la producerea căruia pot fi folosite extracte naturale obținute din fructe și plante.

Prin urmare, **art. 1** ar fi trebuit formulat astfel: "*În sensul prezentei legi constituie băuturi alcoolice distilate din fructe pălinca, țuica, horinca, alte rachiuri din fructe, vinarsul și din subproduse vitivinicole, rachiul de tescovina și rachiul de drojdie.*"

3. **Art. 2** ar fi trebuit reformulat astfel: "*Prezenta lege vizează producerea de băuturi alcoolice distilate din fructe sau din subproduse*

vitivinicole în gospodăria proprie sau în distilerii autorizate, de către producătorii individuali sau grupuri de producători, denumiți fermieri."

4. **Art. 2** ar fi trebuit reformulat astfel: *"Statul sprijină producerea și comercializarea de către fermieri a băuturilor alcoolice distilate din fructe și din subproduse vitivinicole."*

5. **Art. 4** trebuie eliminat, deoarece *accizele* reprezintă un instrument fiscal reglementat prin lege specială, respectiv Legea nr. 571/2003 privind Codul Fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit art. 173 alin. (2) din *Legea 571/2003 privind Codul fiscal* *"sunt exceptate de la plata accizelor țuica și rachiurile de fructe fabricate de persoana fizică și consumate de către aceasta și membrii familiei sale, cu condiția să nu fie vândute"*.

Conform *Hotărârii Guvernului nr. 84/2005 pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 44/2004*, țuica și rachiurile din fructe destinate consumului propriu al gospodăriilor individuale sunt exceptate de la plata accizelor în limita cantității de 300 de litri cu concentrația alcoolică de 40% în volum pentru fiecare gospodărie individuală/an, indiferent de locul în care este realizată această producție.

Totodată, referitor la art.4, menționăm că, potrivit *Tratatului de aderare a României și a Bulgariei la Uniunea Europeană, Capitolul 10 - Impozitarea*, România a obținut o derogare pentru accizarea băuturilor alcoolice distilate din fructe, obținute de către fermieri și destinate autoconsumului, echivalent a 50 litri băuturi spirtoase/gospodărie/an, cu concentrație de 40% în volum.

De asemenea, *Tratatul de aderare a României la Uniunea Europeană* prevede: *"România poate aplica o cotă redusă a accizei de cel puțin 50% din cota standard a accizei la nivel național la alcoolul etilic obținut în distileriile pomicultorilor care produc anual peste 10 hectolitri de alcool etilic din fructele furnizate de gospodăriile pomicultorilor. Cota redusă va fi aplicată la cel mult 30 de litri de alcool din fructe, anual, pe gospodărie de pomicultor, destinați exclusiv consumului lor personal. Comisia va reexamina acest regim în anul 2015 și va raporta Consiliului cu privire la eventualele modificări"*.

6. Promovarea propunerii legislative va conduce la încălcarea angajamentelor asumate de România în cadrul negocierilor cu Uniunea Europeană aferente *Capitolului 11 - Uniunea Economică și Monetară și Capitolul 3 - Libera circulație a Serviciilor*.

Prevederile cuprinse în propunerea legislativă vin în contradicție cu dispozițiile art. 108 din Tratatul CE și prejudiciază independența instituțională a Băncii Naționale a României. Astfel, Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României prevede:

- art. 2 alin. (3) - *banca centrală sprijină politica economică generală a statului, fără prejudicierea îndeplinirii obiectivului său fundamental privind asigurarea și menținerea stabilității prețurilor;*

- art. 3 alin. (1) - *în îndeplinirea atribuțiilor, Banca Națională a României și membrii organelor sale de conducere nu vor solicita sau primi instrucțiuni de la autoritățile publice sau de la orice altă instituție sau autoritate.*

Totodată, se prejudiciază și independența financiară, prevederile Legii nr. 312/2004 interzicând orice posibilitate de finanțare directă de către banca centrală a instituțiilor publice, eliminând totodată accesul privilegiat al instituțiilor publice la resursele instituțiilor financiare - art. 6, art. 7, art. 19, art. 20, art. 28, art. 29 și art. 51.

Banca Națională a României a abandonat politica de alocare a resurselor pe bază preferențială, politică ce și-a dovedit ineficiența de-a lungul timpului, atât în planul credibilității sistemului bancar, cât și în cel al finanțelor publice. În acest sens, la art. 51 alin. (2) din Legea nr. 312/2004 se prevede faptul că, exceptând instituțiile de credit, Banca Națională a României nu va acorda asistență financiară sub formă de credite, angajamente de resurse, preluare integrală sau parțială a obligațiilor aferente unui împrumut ori altui instrument de îndatorare, asumare a unei datorii sau a unui pasiv adiacent ori în vreo altă formă.

Având în vedere prevederile comunitare, ale Legii bancare nr. 58/1998, cu modificările și completările ulterioare, precum și cele ale Legii nr. 312/2004, **lit. c) și d) ale art. 5** din propunerea legislativă nu pot fi menținute.

Astfel, conform legislației românești, Banca Națională a României nu este un organ de specialitate al Guvernului, ci reprezintă banca centrală a României. Potrivit statutului său, aceasta este o instituție independentă și are competența de a stabili condițiile de creditare, nivelul minim al ratei dobânzii la creditele care se acordă instituțiilor de

credit și criteriile ce trebuie îndeplinite de instituțiile de credit pentru a putea solicita credite pe baze competitive.

Referitor la **alin. (1)** de la **art. 5**, arătăm faptul că stabilirea prin lege a ratei dobânzii la creditele acordate de instituțiile de credit constituie o practică acceptabilă, dar numai într-o economie de comandă. Conform art. 135 al Constituției, economia țării noastre este o economie de piață bazată pe libera inițiativă și concurență. În acest context, stabilirea ratei dobânzii este un instrument de politică monetară subordonat obiectivelor băncii centrale - stabilirea prețurilor - și nu un instrument de politică comercială.

În consecință, *Guvernul nu poate "institui, prin intermediul BNR, un sistem de credite interne preferențiale"* și nici nu poate fixa rata dobânzii, stabilirea acesteia fiind lăsată la latitudinea fiecărei instituții de credit.

În preambulul **art. 5** nu se precizează la cine se face referire prin sintagma "*ministerul de specialitate*".

7. **Art. 7** trebuie eliminat deoarece, în conformitate cu prevederile *Legii nr. 231/2005 privind stimularea investițiilor în agricultură* s-a constituit Fondul pentru creditarea investițiilor în agricultură, la dispoziția Ministerului Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale.

Fondul pentru creditarea investițiilor în agricultură se constituie din sumele alocate de la bugetul de stat cu această destinație și se reconstituie din sumele rambursate și din dobânzile plătite către instituțiile de credit potrivit legii.

8. Măsurile prevăzute la **art. 4**, **art. 5** și **art. 7** sunt susceptibile a fi considerate ajutoare de stat.

În conformitate cu art. 13 din *Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, republicată*, măsurile de natura ajutorului de stat acordate în agricultură nu intră în competența de analiză a Consiliului Concurenței, fiind supuse unor reglementări specifice.

Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale, în calitate de integrator pe Capitolul 7- Agricultură, este autoritatea responsabilă cu transpunerea și aplicarea acquis-ului comunitar în domeniul agriculturii, inclusiv cu evaluarea compatibilității ajutoarelor de stat acordate în agricultură cu legislația europeană în domeniu.

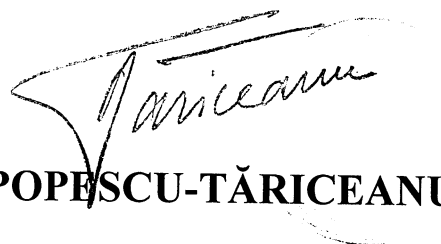
9. La **art. 10** nu se precizează în mod expres instituția publică care are ca sarcină emiterea de norme metodologice, instrucțiuni etc. pentru aplicarea legii.

10. Menționăm faptul că *Expunerea de motive* nu prevede *mijloacele necesare pentru acoperirea minusului de venituri sau creșterea cheltuielilor*, astfel cum prevede art. 15 alin. (1) din Legea 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările ulterioare.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele prezentate, **Guvernul nu susține adoptarea propunerii legislative în forma prezentată de inițiatori.**

Cu stimă,

Călin POPESCU-TĂRICEANU

Domnului senator **Nicolae VĂCĂROIU**

Președintele Senatului